

Kymmenet tuhannet suomalaislapset kärsivät yökastelusta

Kansainvälistä lasten yökastelupäivää vietetään 29.5.2018. Tavoitteena on madaltaa kynnystä keskustella asiasta sekä jakaa tietoa. On tärkeää saada näkyvyyttä sille, että apukeinoja on olemassa ja tietoa löytyy lapsen elämän helpottamiseksi. Koulumenestys ja itsetunto saattavat kärsiä, jos vaivaa ei hoideta asianmukaisesti.

Lapselle helpotus on sitä suurempi, mitä nopeammin hän oppii kuivaksi. Itsetunnolle ei ole hyväksi jäädä kärsimään kastelusta pitkään. Yökastelu häiritsee eniten normaalia arkielämää. Lisäksi yökyläily ja matkustelu hankaloituvat.

Ferringin teettämän kyselyn¹ mukaan lähes 10 % vanhemmista ei keskustele ongelmasta lainkaan lapsensa kanssa. Lapsen päässä saattaa pyöriä ajatuksia omasta huonommuudesta ja itsetunto voi kärsiä. 37 % lapsista häpeää vaivaansa ja lähes 28 % murehtii asiaa.

Yli 70 % vanhemmista hakee tietoa netistä, mutta apua ja tukea olisi saatavilla helposti neuvolasta tai lääkäristä. Edelleen kuvitellaan, että omat hoitokonsit, kuten juomisen vähentäminen tai vaippojen käyttö auttavat asiaa ja riittävät ”hoidoksi”. 40 % ajattelee, että luonto hoitaa asian, eli yökastelun loppumiseksi ei haluta tehdä mitään. Jotkut yrittävät jopa ”kouluttaa” lasta kosteissa petivaatteissa nukuttamalla.

Lapsen yökastelu vaikuttaa moniin asioihin:

- henkiseen hyvinvointiin; aiheuttaa lapselle häpeää ja murehtimista
- itsetunnon kehittymiseen ja koulumenestykseen
- päivittäiseen sosiaaliseen toimintaan liittyen harrastuksiin, päiväkotiin tai kouluun
- Yöheräämiset aiheuttavat väsymystä ja keskittymiskyvyn heikentymistä

Nykyisin yökastelun tiedetään liittyvän yksilölliseen kypsymiseen. Vaiva on usein perinnöllinen ja virtsanmuodostus on öisin liiallista, koska antidiureettista hormonia ei erity tarpeeksi.

Viidestä ikävuodesta eteenpäin vaiva luokitellaan sairaudeksi. Silti vanhemmat odottelevat noin 1-3 vuotta ennen hoidon hakemista.² Suomessa perheet turvautuvat edelleen liian pitkään kotikonsteihin ja vaippojen käyttöön. Jopa 10-11-vuotiaat lapset saattavat kärsiä yökastelusta.

Kansainvälinen lasten yökasteluseura (International Children's Continence Society, ICCS) ja Euroopan lastenurologien seura (European Society for Paediatric Urology, ESPU) lanseerasivat Maailman yökastelupäivän (WBD) vuonna 2015. Päivä nostaa terveydenhuollon ammattilaisten, lasten kanssa työskentelevien ja perheiden tietoisuutta tästä yleisestä vaivasta.

Lisätietoa yökastelusta ja sen hoidosta sekä vanhempien tavallisia kysymyksiä:

<http://yokastelu.fi>

Lisätietoa:

Lastentautien erikoislääkäri Erik Qvist
erik.qvist@pikkujatti.fi

Yhteyshenkilö:

Juhani Toimela, Business Unit Manager, Urology, Ferring Lääkkeet Oy, puh. 040 721 9378
juhani.toimela@ferring.com

Viitteet:

¹ Kysely toteutettiin vuosien 2017-2018 aikana nettikyselynä vanhemmille, joiden lapsella on yökasteluongelmia. Kyselyyn osallistui yli 500 perhettä.

² Joinson C et al, Pediatrics. 2007 Aug;120(2):e308-16